

primera

# NAAIMACHINE



NM 800

## Gebruiksaanwijzing

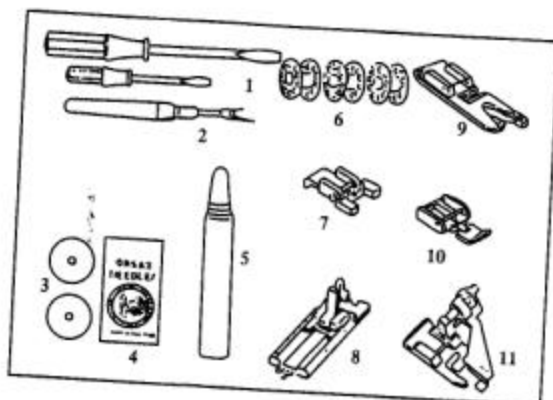


www.matri.nl  
**Matri Naaimachine**  
specialisten sinds 1929  
Lange Bisschopsstraat 9  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
www.lockmachine.info

# LEVERINGSOMVANG

## Accessoires

1. Schroevendraaier (2 stuks)
2. Tommesje
3. Viltstijven
4. Naaldassortiment
5. Olieflesje
6. Reservespoelen (3 stuks)
7. Knoopaannaivoet
8. Knoopsgatvoet
9. Zoomvoet
10. Ritssluitingvoet
11. Blindstikvoet
12. Zigzagvoet (standaardvoet; niet afgebeeld)
13. Dubbele naald (niet afgebeeld)
14. Steekplaat (niet afgebeeld)
15. Voedingskabel met voetcontrole (niet afgebeeld)
16. Afdekkap (niet afgebeeld)



OPMERKING: De zigzagvoet is op de machine gemonteerd op de persvoetthouder. De kleine accessoireonderdelen bevinden zich in een opklapbaar vak in de aanschuiftafel.

Controleer of de accessoires compleet zijn.

## TECHNISCHE GEGEVENS

Naaimachine primera NM800:

Nominale spanning 230V~50Hz, nominaal opgenomen vermogen 85W, motor 70W, TÜV-GS, CE, beveiligingsklasse II (of A)

Lamp:

230V~50Hz, max. 15W

Voetcontrole (voetstarter) MODEL HKT7:

Nominale spanning 200-240V~50Hz 0.5A, TÜV-GS, CE, beveiligingsklasse II (of A))

[www.matri.nl](http://www.matri.nl)

**Matri Naaimachine**

*specialisten sinds 1929*

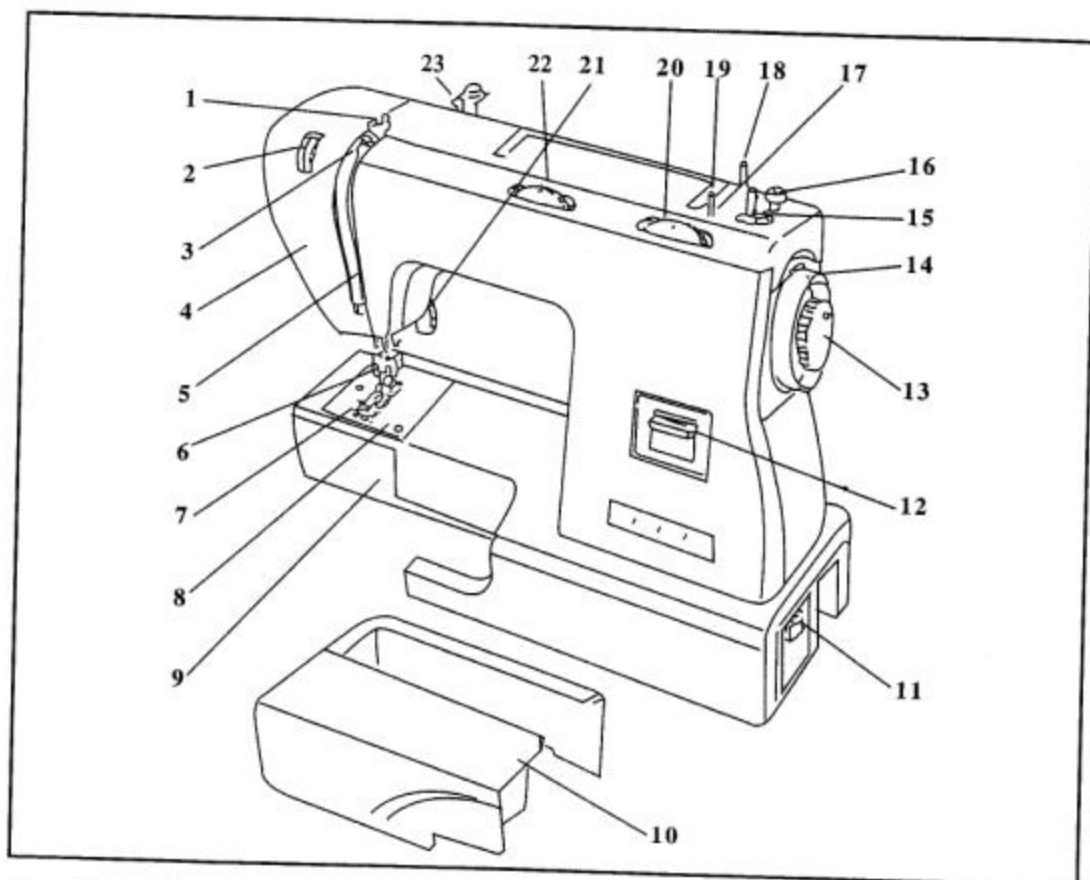
Lange Bisschopsstraat 9

7411 KC Deventer

Tel.: 0570 - 61 63 83

[www.lockmachine.info](http://www.lockmachine.info)

## BENAMING VAN DE ONDERDELEN



- |                                |                          |
|--------------------------------|--------------------------|
| 1. Bovendraadgeleiding         | 13. Handwielschijf       |
| 2. Bovendraadspanning          | 14. Handwiel             |
| 3. Draadaantrekhefboom         | 15. Spoelwinder          |
| 4. Frontplaat                  | 16. Spoelwinderhefboom   |
| 5. Draadafdekking              | 17. Afdekplaat           |
| 6. Naald                       | 18. Garenkloshouder      |
| 7. Persvoet                    | 19. Garenkloshouder      |
| 8. Steekplaat                  | 20. Steeklengteregelknop |
| 9. Spoelhulsafdekking          | 21. Persvoethefboom      |
| 10. Aanschuiftafel             | 22. Steekregelknop       |
| 11. Lichtschakelaar            | 23. Draadgeleiding       |
| 12. Knop voor achteruit naaien |                          |

[www.matri.nl](http://www.matri.nl)  
**Matri Naaimachine**  
*specialisten sinds 1929*  
 Lange Bisschopsstraat 9  
 7411 KG Deventer  
 Tel.: 0570 - 61 63 83  
[www.lockmachine.info](http://www.lockmachine.info)

# INHOUDSOPGAVE

## BENAMING VAN DE ONDERDELEN ..... I

## LEVERINGSOMVANG ..... II

Accessoires ..... II

Technische gegevens ..... II

## VEILIGHEIDSINSTRUCTIES . 1

Kennismaking met uw naaimachine ..... 1

Voordat het begint.... 1

Veiligheidsinstructies ..... 2

Algemene instructies ..... 2

Instructies voor het gebruik ..... 2

Storingen ..... 3

Over de plaats van opstelling van het apparaat ..... 4

Kinderen ..... 4

Milieubescherming ..... 4

Verpakking ..... 4

Het verwijderen van het apparaat ..... 4

## BEDIENING ..... 5

Opstellen en aansluiten ..... 5

Voorbereidingen tot het naaien ..... 5

Functie van het voetpedaal ..... 5

Opspoelen van de spoel ..... 6

Verwijderen/inzetten van de spoelhuls ..... 7

Inrijgen van de bovendraad ..... 8

Omhooghalen van de benedendraad ..... 8

Naaien ..... 9

Keuze van de juiste naald en van de draad ..... 9

Naald verwisselen ..... 10

Persvoet verwisselen ..... 11

Instelling van draadspanning ..... 12

Steeklengte kiezen ..... 13

Steeksoort kiezen ..... 14

Beginnen met naaien ..... 15

Naaitechnieken ..... 17

Verschillende steken ..... 17

Innaaien van ritsluitingen ..... 19

Naaien van knoopsgaten ..... 20

Zomen ..... 22

Aannaaien van knopen ..... 23

Naaien van blindsteek zomen ..... 24

Naaien met vrije arm ..... 25

Naaien met tweelingnaalden ..... 26

Stikken ..... 26

## SERVICE EN ONDERHOUD .29

Reiniging van het spoelhuis ..... 29

Reinigen van de transporteur ..... 30

Oliën van de naaimachine ..... 31

Verwisselen van de lamp ..... 33

Opheffing fout ..... 35

## GARANTIEBEPALINGEN ... III

Garantiekaart ..... IV

**OPENKLAPPEN S.V.P.**

www.matri.nl  
**Matri Naaimachine**  
specialisten sinds 1929  
Lange Bisschopsstraat 9  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
www.lockmachine.info

## **Kennismaking met uw naaimachine**

Uw naaimachine primera NM 800 is een hoogwaardig, modern apparaat waarmee u talrijke naaiwerkzaamheden kunt uitvoeren. Hiertoe horen onder andere:

- 20 verschillende steeksoorten
- Innaaien van ritssluitingen met ritssluitingvoet
- Naaien van knoopsgaten
- Annaaien van knopen
- Zomen met speciale zoomvoet
- Blindzomen met blindzoomvoet
- Naaien met vrije arm
- Naaien met dubbele naalden

OPMERKING: Aanwijzing In deze handleiding staat alleen de bediening van uw naaimachine beschreven. Er wordt verondersteld dat naaikennis en daarbij horende vakbegrippen aanwezig zijn.  
De in de tekst gebruikte cijfers naar de hoofdafbeelding op de uitklapbare voorste binnenpagina.

## **Voordat het begint....**

Let, voordat u uw elektrische naaimachine in bedrijf neemt, op de volgende punten a.u.b.:

- Met de naaimachine mogen alleen de in deze handleiding omschreven functies worden uitgevoerd.
- Het toestel is uitsluitend ontworpen voor gebruik in de particuliere sfeer.
- Lees deze handleiding **vóór** de eerste ingebruikneming zorgvuldig door en let vooral op de veiligheidsinstructies in de volgende paragraaf.
- Bewaar deze handleiding zo mogelijk onder handbereik in de buurt van het apparaat.
- Geef deze handleiding ook mee a.u.b., als u het toestel doorgeeft aan anderen.

www.matri.nl  
**Matri Naaimachine**  
specialisten sinds 1929  
Lange Bisschopsstraat 9  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
www.lockmachine.info

# VEILIGHEIDSINSTRUCTIES

- Gebruik de door de fabrikant aanbevolen accessoires die in dit handboek staan opgesomd.

## Veiligheidsinstructies

### Algemene instructies



- **Gevaar voor een stroomstoot!** Het apparaat werkt met een gevaarlijke spanning.
- Laat de naaimachine nooit zonder toezicht, wanneer zij op de elektriciteit is aangesloten.
- Na gebruik van de naaimachine en vóór het reinigen onmiddellijk de netstekker uit de stekkerdoos trekken.
- Het apparaat mag niet in contact komen met druiptwater of spatwater, of andere vloeistoffen. Er bestaat anders een risico dat er een elektrische stroomstoot optreedt.
- Sluit het apparaat uitsluitend aan op een volgens de voorschriften geïnstalleerde en gezeekerde 230V-stekkerdoos.
- Voorkom dat er vloeistof in het apparaat terechtkomt. Als dit toch gebeurt, onmiddellijk de netstekker eruit trekken en u wenden tot ons servicecentrum, zie garantiekaart.
- Voer geen wijzigingen door aan het apparaat..

### Instructies voor het gebruik

- Erop letten dat de ventilatiespleten steeds vrij zijn. Ventilatiespleten en het voetpedaal steeds vrij van stof en los stof houden.
- Geen voorwerpen op het voetpedaal leggen, om te voorkomen dat de machine ongecontroleerd start. Het voetpedaal of de motor kunnen doorbranden!
- Geen voorwerpen in welke opening dan ook van het apparaat steken.
- De naaimachine niet in de openlucht gebruiken.
- Apparaat niet gebruiken wanneer aërosol (sprays) of zuurstof wordt gespreeid.



- Voordat de netstekker uit de stekkerdoos wordt getrokken, alle controle-elementen op Uit („0“) zetten.
- Bij het uittrekken altijd de netstekker zelf vastpakken en niet de kabel.
- Handen uit de buurt van bewegende onderdelen, vooral van de naald van de naaimachine, houden! Kans op verwondingen!
- Altijd op de naaldbeweging omhoog en omlaag letten en de volle aandacht op de naaimachine richten, wanneer deze in gebruik is.
- Altijd de juiste steekplaat gebruiken. De verkeerde steekplaat kan tot gevolg hebben dat de naald breekt.
- Geen beschadigde, b.v. verbogen, naalden gebruiken.
- Bij het naaien niet aan de stof trekken of duwen. Dan zou de naald kunnen afbreken.
- Naaimachine bij alle instellingen in de omgeving van de naald zoals verwisselen van naald, verwisselen van persvoet, verwisselen van spoel enz. altijd op Uit („0“) zetten.
- Altijd de netstekker uit de stekkerdoos trekken, wanneer de behuizing wordt geopend om te worden gereinigd of voor één van de in dit handboek beschreven serviceafstellingen.
- Netstekker vóór het vervangen van lampen uit de stekkerdoos trekken. Lamp uitsluitend vervangen door een gelijkwaardige lamp. Het maximale vermogen van de naaimachinelamp bedraagt 15 Watt.
- Vóór het eerste gebruik van de naaimachine een stuk oude stof onder de persvoet leggen en de machine enkele minuten zonder draad laten lopen. Eventueel verschijnende olie afvegen.

### Storingen

- Als er tijdens het gebruik een duidelijke storing optreedt (b.v. walm e.d.), onmiddellijk de netstekker eruit trekken.
- Het apparaat niet in gebruik nemen, als de voedingskabel defect is of als het toestel andere zichtbare schade vertoont. Het vervangen van de netkabel van dit apparaat mag alleen gebeuren door de fabrikant, onze klantenservice of soortgelijk gekwalificeerd vakpersoneel, om risico's te vermijden.

# **VEILIGHEIDSINSTRUCTIES**

---

- Reparaties dienen uitsluitend door gekwalificeerd personeel te worden uitgevoerd. Wend u eventueel tot ons servicecentrum, zie garantiekaart.

## **Over de plaats van opstelling van het apparaat**

- Apparaat uitsluitend op een horizontale plaats opstellen.
- Apparaat niet blootstellen aan hoge warmte. Let op voldoende afstand ten opzichte van radiatoren e.d. Dit geldt ook voor de voedingskabel.
- De voedingskabel moet voor het gebruik steeds volledig worden afgedraaid. Erop letten dat de voedingskabel geen struikelgevaar oplevert.
- Bij het gebruik van een tussenstekker of verlengkabel erop letten dat deze voldoen aan de wettelijke eisen.
- Apparaat niet in vochtige omgeving gebruiken. Houd een minimale afstand van een meter aan ten opzichte van vochtbronnen, zoals wasbakken e.d.

## **Kinderen**

- Kinderen weten vaak niet welk gevaar kan uitgaan van elektrische apparaten. Laat kinderen daarom niet zonder toezicht omgaan met het apparaat.

## **Milieubescherming**

### **Verpakking**

Bewaar de verpakking, indien mogelijk. Tijdens een eventueel transport is het toestel goed beschermd in de originele verpakking. Als u zich van de verpakking wilt ontdoen, verwerk deze dan milieubewust a.u.b.,

### **Het verwijderen van het apparaat**

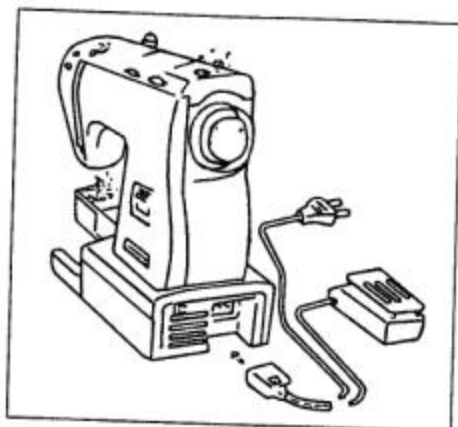
Wend u, als het apparaat niet meer kan worden gebruikt, tot de verantwoordelijke vuilnisophaalinstantie. Hier krijgt u informatie over een deskundige verwijdering.

www.matri.nl  
**Matri Naaimachine**  
*specialisten sinds 1929*  
Lange Bisschopsstraat 9  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
www.lockmachine.info



## Opstellen en aansluiten

1. Zet de naaimachine op een stabiele, egale tafel, die u genoeg vrije ruimte voor uw benen en voor het voetpedaal laat. Indien u de naaimachine op een gelakt oppervlak zet, legt u een antislip onderlaag onder de machine.
2. Let er vóór het aansluiten van de naaimachine op dat het aangegeven aantal Volt en Hertz (230 V - 50 Hz) overeenkomt met uw aansluitwaarden.
3. Steek de koppelingsstekker in de naaimachine.
4. Stek de netstekker in de stekkerdoos.
5. Let erop dat de stroomkabel volledig afgewikkeld is en geen struikelrisico gaat vormen.

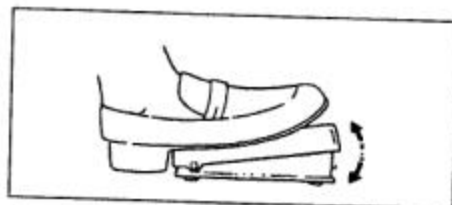


## Vorbereidingen tot het naaien

### Functie van het voetpedaal

Met het voetpedaal MODEL HKT7 regelt u de naaisnelheid. Hoe harder u op het voetpedaal trapt, des te sneller naait de machine.

Bij het loslaten van het voetpedaal stopt de machine.

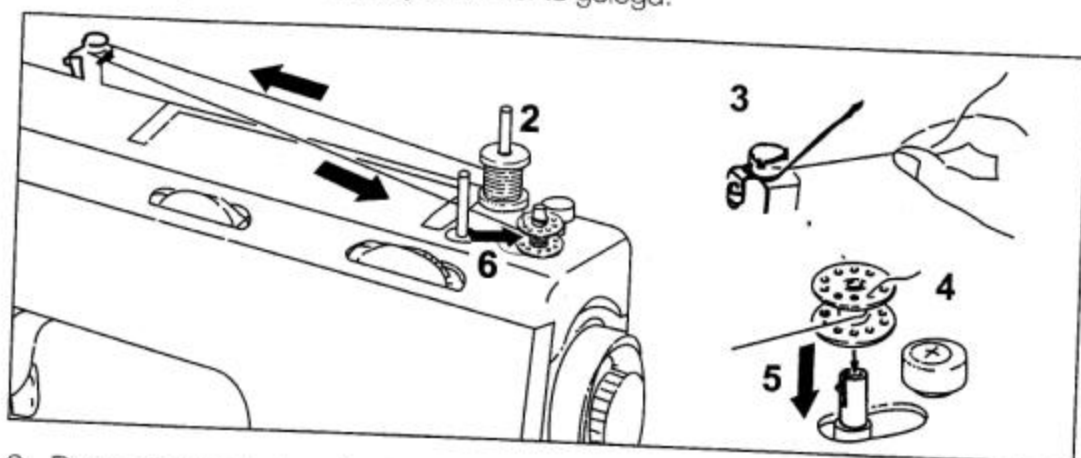
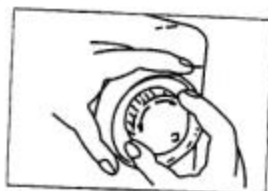


OPMERKING: voordat u de naaimachine voor de eerste maal gebruikt, dient u zonder draad te oefenen hoe u met het voetpedaal moet omgaan.

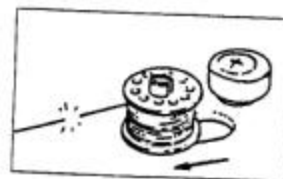
ATTENTIE! voetpedaal MODEL HKT7 uitsluitend met de naaimachine primera NM800 gebruiken.

## Opspoelen van de spoel

1. Draai het handwiel (14) los doordat u de handwielschijf (13) naar u toe draait. De naald (6) wordt nu niet meer bewogen wanneer u aan het handwiel draait.
2. Trek nu de verzonken garenkloshouder (18) omhoog en plaats de garenklos op de garenkloshouder. Let erop dat het meegeleverde viltplaatje eronder is gelegd.

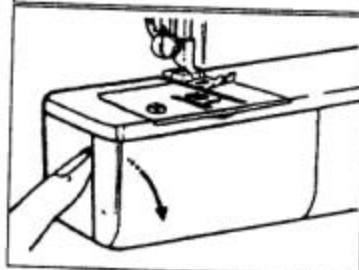
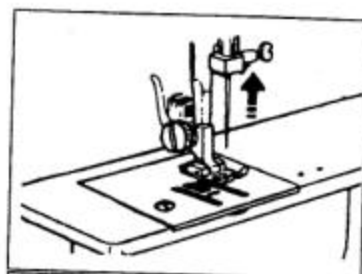


3. Breng de draad door de draadgeleider (23) zoals getoond in der afbeelding.
4. Rijg het uiteinde van de draad door een gat in de spoel naar boven.
5. Steek de spoel stevig op de spoelwinder (15), zodat het uiteinde van de draad boven op de spoel ligt.
6. Breng de spoelwinder naar rechts in de richting van de spoelwinderhefboom (16), tot deze met een klik inklikt.
7. Houd het uiteinde van de draad vast en start de machine met het voetpedaal op middelmatige snelheid.
8. Zodra er een beetje draad op de spoel zit, laat u de draad los en spoelt u verder.
9. Wanneer de spoel vol is (= draad raakt de aanslag), stopt u met het opspoelen door het voetpedaal los te laten en druk dan de spoelhouder naar links naar zijn uitgangspositie.
10. Verwijder nu de spoel, snijd de draad af en draai de handwielschijf (13) weer vast

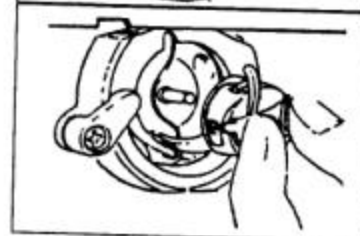
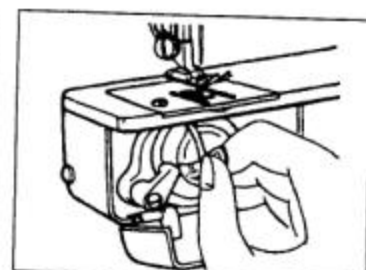


## Verwijderen/inzetten van de spoelhuls

1. Trek de netstekker uit de stekkerdoos.
2. Zet de persvoet (7) met de persvoethefboom (21) naar boven.
3. Draai het handwiel (14) naar u toe, tot de draadaantrekhefboom (3) zijn hoogste stand heeft bereikt.
4. Trek de aanschuiftafel (10) naar links weg van de machine. De spoelafdekplaat wordt nu zichtbaar.
5. Maak nu de spoelafdekplaat open (9).
6. Trek de spoelhuls eruit door aan de klep van de spoelhuls te trekken.



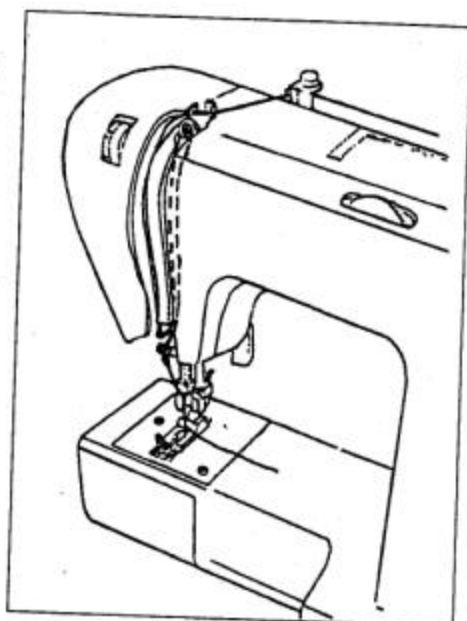
- ### Spoelhuls weer inzetten
1. Neem de spoel zó in de rechterhand tussen duim en wijsvinger dat de draad met de wijzers van de klok mee afloopt wanneer u daaraan trekt, en leg de spoel in de spoelhuls.
  2. Trek de draad (ca. 10 cm) de opening van de spoelhuls in door de kleine spleet onder de spanningveer door.
  3. Houd de spoelhuls vast aan de klep. Zolang u de klep van de spoelhuls open houdt, kan de spoel er niet uitvallen. Zodra u de klep loslaat, valt de spoel eruit.
  4. Controleer of er ca. 15 cm draad uit de spoelhuls hangt.
  5. Zet de spoelhuls met de doorn naar boven in de behuizing zodat deze inklikt en laat de klep los.
  6. Sluit de spoelafdekplaat.



www.matri.nl  
**Matri Naaimachine**  
*specialisten sinds 1929*  
Lange Bisschopsstraat 9 7  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
www.lockmachine.info

## Inrijgen van de bovendraad

1. Trek de netstekker uit de stekkerdoos.
2. Treek de zinkbare garenkloshouder (18) eruit en plaats de klos garen zodanig op de garenkloshouder dat de draad van achteren van de klos komt.
3. Houd de klos garen met de rechterhand vast.
4. Voer de draad van achteren door de draadgeleiding (23) en verder door de boven draadgeleiding (1) van links af om de draadafdekplaat (5) heen van beneden naar boven naar de draadaantrekhefboom (3).
5. Voer de draad van links af de opening in van de draadaantrekhefboom (3) en dan naar beneden naar de naald (6) door de terughoudklem boven de naald.

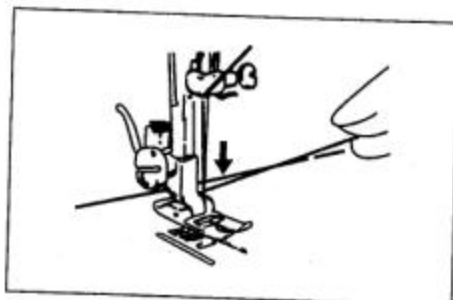


OPMERKING: de draadgeleiding wordt u duidelijk gemaakt door cijfers op de machine.

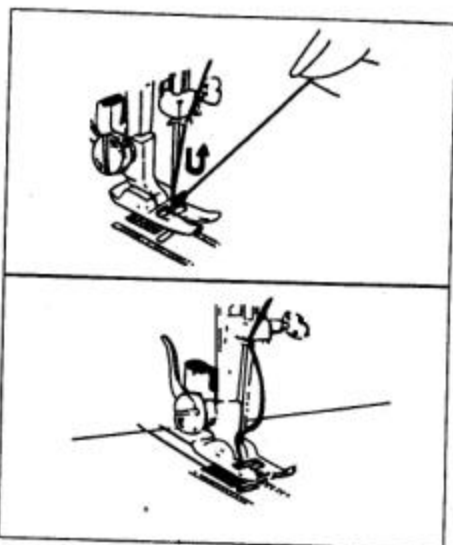
6. Rijg de draad in de naald en trek deze ca. 10 cm eruit.

## Omhooghalen van de benedendraad

1. Zet de persvoet (7) met de persvoethefboom (21) naar boven.
2. Houd het uiteinde van de bovendraad met de linkerhand vast.
3. Draai met de rechterhand het handwiel (14) naar u toe, tot de naald (6) naar boven en weer naar beneden heeft bewogen.
4. Stop wanneer de naald weer in de hoogste stand staat.



5. Trek de bovendraad een beetje naar boven zodat de benedendraad te zien valt als een lus.



6. Trek nu allebei de draden ca. 15 cm naar achteren onder de persvoet uit.

## Naaïen

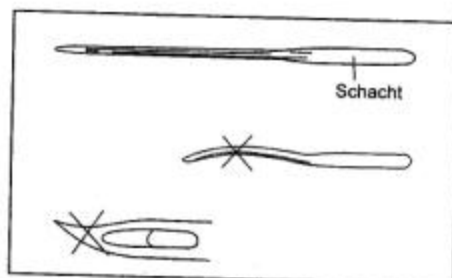
### Keuze van de juiste naald en van de draad

Welke naald en welke draad u gebruikt, is afhankelijk van de kwaliteit van de stof die u wilt verwerken.

De sterkte van de naald staat aangegeven op de schacht van de naald.

Gebruik nooit verbogen of stompe naalden.

Gebruik altijd dezelfde draadsterkte voor boven- en onderdraden.



www.matri.nl  
**Matri Naaimachine**  
specialisten sinds 1929  
Lange Bisschopsstraat 9  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
www.lockmachine.info

In de volgende tabel vindt u een overzicht van stoffen, geschikte garens en de daarbij horende naaldsterkten.

Stof	Stof	Garen	Naaldsterkte
licht	Crêpe de chine, organdie, georgette, tricot, voile, batist	fijn katoengaren fijne naaizijdefijn synthetisch garen	65-75 (9 of 11)
midden	Linnen, katoen, piqué, jersey, dubbel gebreid stof, perkal	Katoen 50-60 Zijde 40-50 Synthetisch 50-60	75-90 (11 of 14)
hoog	Denim, gabardine, tweed, jas-, gordijn- en overtrekstoffen	Katoen 35-50 Zijde 30-50 Synthetisch 59	75-100 (11 of 16)

### Naald verwisselen

1. Trek de netstekker uit de stekkerdoos.
2. Draai het handwiel (14) naar u toe, tot de naald (6) zijn hoogste stand heeft.

www.matri.nl  
**Matri Naaimachine**  
specialisten sinds 1929  
Lange Bisschopsstraat 9  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
www.lockmachine.info



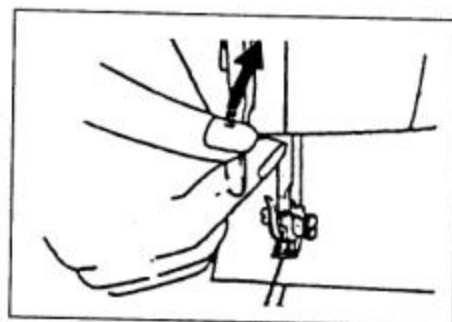
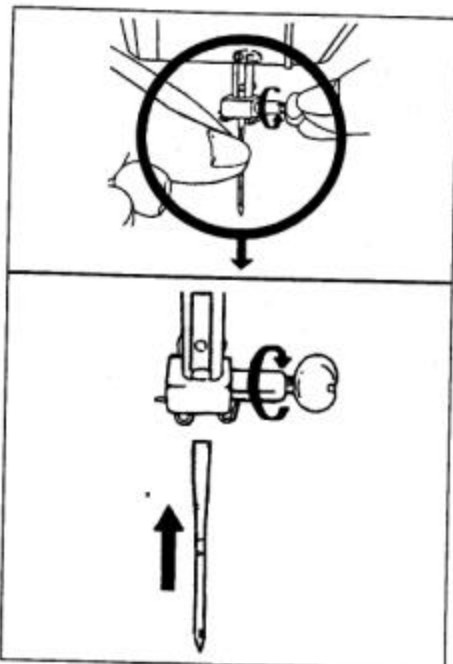
3. Draai de naaldhouderschroef los en verwijder de naald uit de naaldhouder
4. Zet de nieuwe naald in de naaldhouder met de platte zijde naar achteren.
5. Druk de naald zover mogelijk naar boven.
6. Draai de naaldhouderschroef weer vast.

OPMERKING: controleer de naald regelmatig. Gebruik nooit een verbogen of botte naald.

### Persvoet verwisselen

Voor verschillende naaitechnieken, b.v het zomen of het knoopsgatnaaien, worden verschillende persvoeten gebruikt, zodat het nodig kan zijn de persvoet te verwisselen.

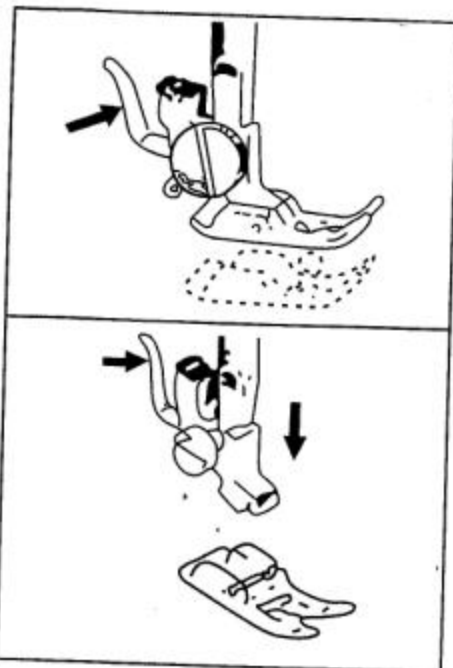
1. Trek de netstekker uit de stekkerdoos.
2. Draai het handwiel (14) naar u toe, tot de naald (6) zijn hoogste stand heeft bereikt.
3. Zet de persvoet (7) met behulp van de persvoethefboom (21) naar boven.



4. Druk nu op de hefboom achter op de voethouder. De persvoet valt naar beneden.

ATTENTIE! geen geweld gebruiken!

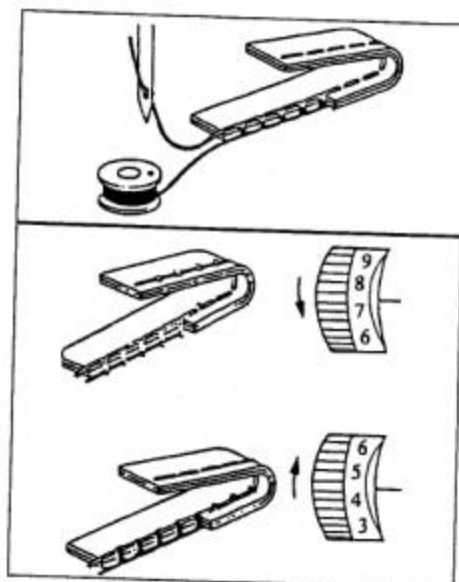
5. Om de nieuwe persvoet te plaatsen legt u hem zodanig op de steekplaat (8) dat de borgpen op de voet direct beneden de groef van de voethouder komt te liggen.
6. Laat nu de voethouder zakken met behulp van de persvoethefboom (21). De persvoet klikt automatisch in, zoals u kunt vaststellen wanneer de persvoet opnieuw omhoog wordt gezet.



### Instelling van draadspanning

De boven- en onderdraad moeten in het midden tussen twee lagen stof in een lus in elkaar grijpen.

1. Wanneer de bovendraad te los is, zet u de bovendraadspanning (2) op een hoger cijfer.
2. Wanneer de bovendraad te strak is, zet u de bovendraadspanning (2) op een lager cijfer.

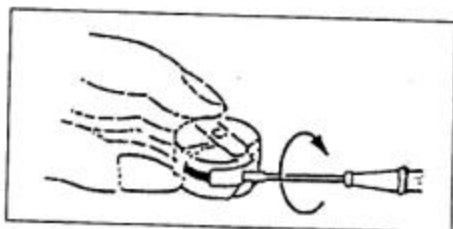


**OPMERKING:** om goede zigzagsteken te krijgen dient de bovendraadspanning een beetje lichter te worden afgesteld dan voor normale naaiwerkzaamheden. De bovendraad moet net aan de achterkant van de stof verschijnen.

De onderdraadspanning is reeds door de fabrikant voor algemene naaiwerkzaamheden ingesteld en hoeft daarom zelden te worden geregeld.

Wanneer echter door de correctie de bovendraadspanning niet kan worden ingesteld, zodat de boven- en onderdraad tussen twee lagen met een lus in elkaar grijpen, b.v. bij zeer dikke of zeer lichte stoffen, kan ook de onderdraad worden geregeld.

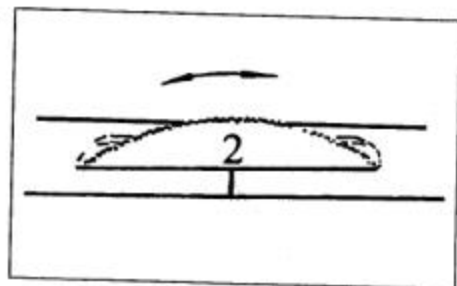
1. Trek de netstekker uit de stekkerdoos.
2. Haal de spoelhuls uit het spoelhuis (zie pagina 7).
3. Om de draadspanning te vermeerderen draait u aan de schroef op de huls zoals de afbeelding laat zien.
4. Om de draadspanning te verminderen draait u in de tegengestelde richting.
5. De juiste draadspanning controleert u door het uiteinde van de draad te nemen en de spoelhuls vrij te laten vallen. Wanneer de huls 3-4 cm valt, is de spanning correct.



### Steeklengte kiezen

Het is mogelijk voor verschillende stoffen en steeksoorten verschillende steeklengten te kiezen.

De steeklengte wordt met behulp van de steeklengteregelknop (20) ingesteld. Het cijfer op de regelknop geeft bij benadering de steeklengte in mm weer.

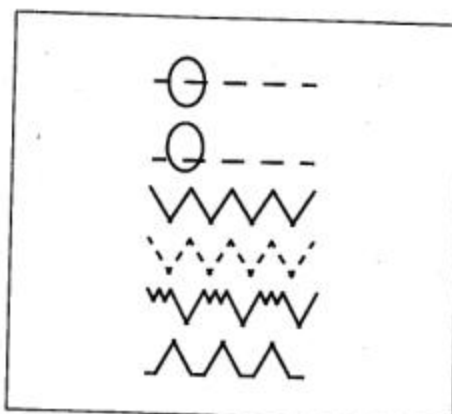


OPMERKING: Steeksoort en steeklengte zijn niet naar believen te combineren. In paragraaf Naai technieken, pagina 17, staan voor steeksoorten en speciale naai technieken de te gebruiken steeklengten aangegeven!

OPMERKING: Om stretchsteken te naaien zet u de steeklengte op „SS“.

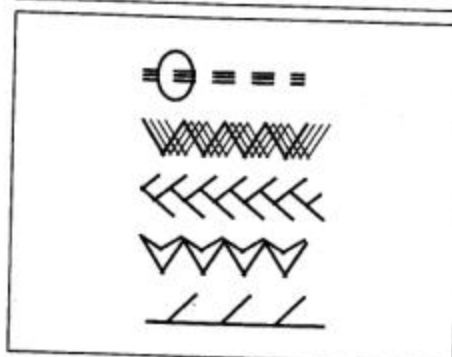
## Steeksoort kiezen

De volgende steeksoorten zijn beschikbaar (op de machine van links naar rechts):



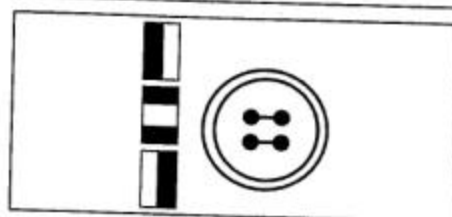
### Normale steken:

- 1 Rechte steek - middelste positie
- 2 Rechte steek - linkerpositie
- 3-7 Zigzagsteken
- 8 Tricotsteek
- 9 Blinde zoomsteek
- 10 Laddernaadsteek



### Stretchsteken:

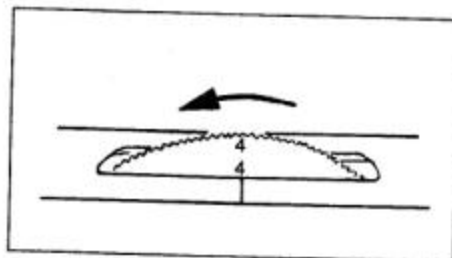
- 1,2 rechte drievoudige steek
- 3-7 Zigzag-sierzoomsteken
- 8 Kruissteek of visgraadsteek
- 9 Fantasie-stretch-steek
- 10 Overlock-steek



### Knoopsgatsteken:

- A linkerkant
- B tens
- C rechterkant

1. Voordat u een steeksoort kiest, zet u de naald (6) en de persvoet (7) omhoog.
2. Kies de steeksoort met de steekregelknop (22). De verschillende steeksoorten staan weergegeven met cijfers op de voorkant van de machine.
3. Wanneer de steeklengte op 1-4 staat, hebt u de normale steeksoorten tot uw beschikking. Dit zijn 2 rechte steken en 8 zigzags-  
teken.
4. Als u de steeklengte op „SS” zet, kunt u beschikken over stretchsteken zoals zigzag-sierzoomsteken, kruissteken en elastieksteken.



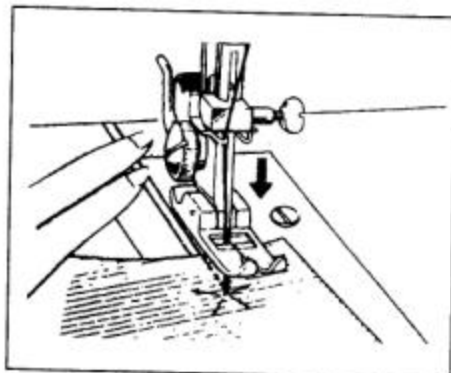
OPMERKING: steeksoort en steeklengte zijn niet naar believen te combineren. In paragraaf Naai technieken, pagina 17, staan voor de steeksoorten de in te zetten steeklengten en voor speciale naai technieken de in te zetten steeksoorten aangegeven! Let er absoluut op dat voor sommige technieken ook een speciale persvoet moet worden gebruikt!

5. Voor het stikken van knoopsgaten kiest u A-C.

### Beginnen met naaien

Nadat nu alle voorbereidingen zijn getroffen, kunt u beginnen met naaien.

1. Trek de boven- en onderdraad onder de persvoet (7) naar achteren.
2. Leg de stof onder de persvoet (7).
3. Houd de draden met de linkerhand vast en draai het handwiel (14) naar u toe, totdat de naald op die plaats van de stof is waar u wilt beginnen met naaien.
4. Breng de persvoet (7) met de persvoethefboom (21) naar beneden.
5. Trap nu licht op het voetpedaal en begin met naaien.



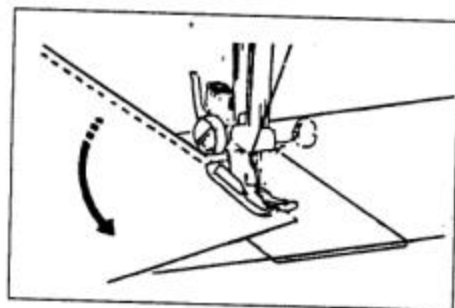
6. Om het uiteinde van de naad te blokkeren, naait u eerst enkele steken achteruit (zie volgende paragraaf).

### **Achterwaartse steek**

Om achterwaartse steken uit te voeren drukt u tijdens het naaien op de knop voor achteruit naaien (12). De machine voert achterwaartse steken uit, zolang u de knop naar beneden drukt.

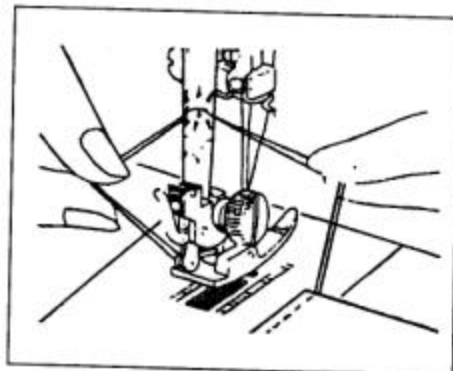
### **Wisselen van de naairichting**

1. Zet de machine stop en draai het handwiel (14) naar u toe, tot de naald zich in de stof bevindt.
2. Breng de persvoet (7) met de persvoethefboom (21) omhoog.
3. Draai de stof in de gewenste richting.
4. Breng de persvoet (7) met de persvoethefboom (21) naar beneden en ga door met naaien.



### **Beëindigen van een naad**

1. Gebruik de knop voor achteruit naaien (12), om aan het einde van de naad enkele achterwaartse steken te naaien. Hiermee verstevigt u de naad.
2. Om de stof te verwijderen brengt u de persvoet (7) met de persvoethendel (21) omhoog en trekt u de stof van u vandaan.
3. Snijd de boven- en onderdraad met de schaar of met de draadafsnijder, een insnijding aan de achterkant van de persvoethouder, af.
4. Laat ca. 15 cm draad aan de naald hangen.





## Naaitechnieken

### Verschillende steken

In de volgende paragraaf worden u verschillende steeksoorten voorgesteld en hoe u deze moet uitvoeren.

#### Rechte en zigzagsteek

Gebruik hiervoor:

- Persvoet: zigzagvoet
- Steekregelknop: 1, 2 of 3-7
- Steeklengte: 1-4



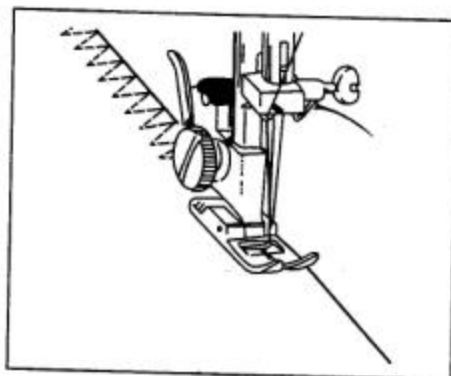
Met deze steeksoorten naait u zoals beschreven staat in paragraaf *Beginnen met naaien*, pagina 15.

#### Tricotsteek

Gebruik hiervoor:

- Persvoet: zigzagvoet
- Steekregelknop: 8
- Steeklengte: 1-4

Deze steek is speciaal geschikt voor het opvullen van scheuren. Hij wordt ook gebruikt voor het versterken van rekbaar materiaal en voor het opnaaien van applicaties.



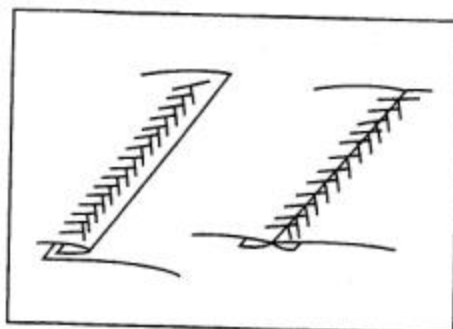
1. Leg de stof zodanig onder de persvoet (7) dat de rand net binnen de rechterkant van de persvoet ligt.
2. Regel het werk dusdanig dat u de rechterrand van de steken afsluit met de rand van de stof.

### *Kruissteek of visgraadsteek*

Gebruik hiervoor:

- Persvoet: zigzagvoet
- Steekregelknop: 8
- Steeklengte: SS

Met deze steek, die zeer elastisch is, naait u rekbaar stoffen. De kruissteek is geschikt voor het naaien van lycra badpakken etc., als randsteek op riemen of als siersteek.



### *Drievoudige stretchsteken (rechte of zigzag (zigzagsierzoom))*

Gebruik hiervoor:

- Persvoet: zigzagvoet
- Steekregelknop: 1,2 of 3-7
- Steeklengte: SS

Als u rekbaar stoffen wilt naaien, is dit de juiste steek om te voorkomen dat de draad breekt.

Deze steek past ook bij naden die heel sterk moeten zijn, b.v. steun- of zaknaden.

### *Overlock-steek*

Gebruik hiervoor:

- Persvoet: zigzagvoet
- Steekregelknop: 10
- Steeklengte: SS

Met deze steek wordt voorkomen dat randen uitrafelen. Hij wordt daarom bij licht rafelende stoffen ingezet.

Leg de stof zodanig onder de persvoet (7) dat de buitenste insteek rechts naast de rand van de stof valt. De rand van de stof wordt op deze manier met deze steek stevig omzoomd.

### *Blinde zoomsteek*

Het gebruik van de blinde zoomsteek staat in paragraaf Naaïen van blindsteek zomen, pagina 24 beschreven.

### *Fantasie-stretch-steek (dekensteek)*

Gebruik hiervoor:

- Persvoet: zigzagvoet
- Steekregelknop: 9
- Steeklengte: SS

Deze steek wordt gebruikt voor naden die niet plat kunnen worden gestreken en in één bewerking aan elkaar genaaid en gelockt moeten worden.

### *Laddernaad*

Gebruik hiervoor:

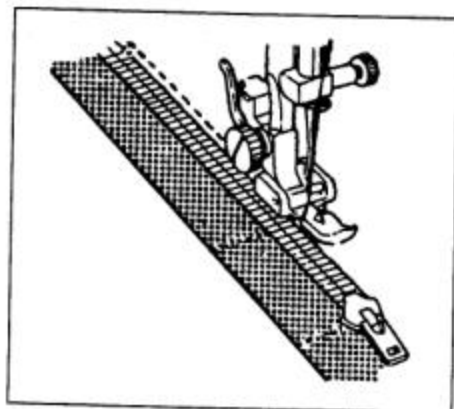
- Persvoet: zigzagvoet
- Steekregelknop: 10
- Steeklengte: 1-4

Deze steek wordt gebruikt om decoratieve zomen te krijgen, vooral van schuin gesneden stoffen.

### **Innaaien van ritssluitingen**

Gebruik hiervoor:

- Persvoet: ritssluitingvoet
- Steekregelknop: 1
- Steeklengte: 1-4



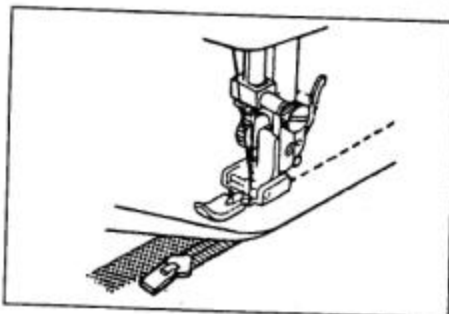
**ATTENTIE!** controleer of u de juiste steeksoort hebt ingesteld met de steekregelknop. Als de verkeerde steeksoort is gekozen, kan de naald op de ritssluiting terechtkomen en verbuigen!

De ritssluitingvoet kan in twee verschillende posities op de voethouder worden bevestigd. Er is een linker- en rechterpositie mogelijk, die zijn gemarkeerd door het tussenstuk van de ritssluitingvoet.

1. Breng de persvoet (7) en de naald (6) omhoog.
2. Monteer de ritssluitingvoet eerst in de linkerpositie, zie paragraaf Persvoet verwisselen, pagina 11. In deze positie steekt de naald door het naaldgat aan de linkerkant van het voetje.
3. Steek of rijg de ritssluiting vast op de stof.
4. Plaats het werkstuk zodanig onder de persvoet (7) dat de naald aan de rechterkant langs de ritssluiting gaat.
5. Naai de rechterkant van de ritssluiting zo dicht mogelijk bij de tanden vast.

**ATTENTIE!** voordat de persvoet het glijstukje van de ritssluiting bereikt, brengt u de persvoet omhoog en opent u de ritssluiting!

6. Om de linkerkant vast te naaien monteert u nu de ritssluitingvoet in de rechterpositie.
7. Naai deze kant op dezelfde manier vast als de rechterkant.



### **Naaïen van knoopsgaten**

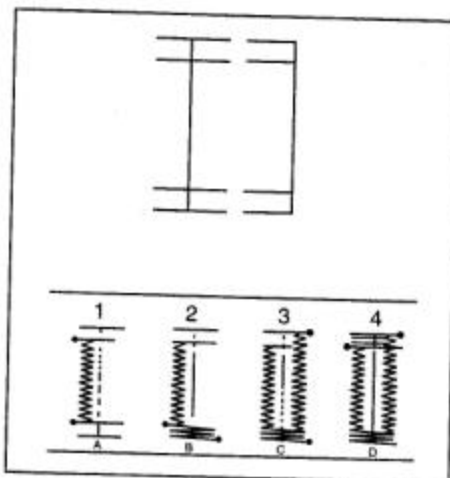
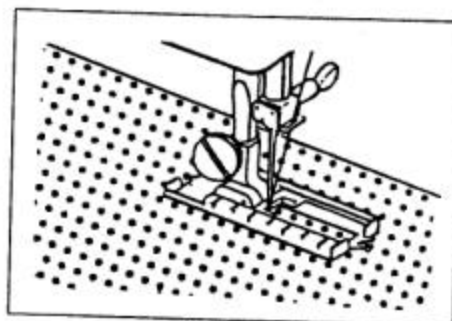
Gebruik hiervoor:

- Persvoet: knoopsgatvoet
- Steekregelknop: A, B, C (zie beneden)
- Steeklengte

1. Voordat u gaat naaien, legt u eerst de lengte van het knoopsgat vast.
2. Teken de middellijn van het knoopsgat met kleermakerskrijt op de stof.

**OPMERKING:** U probeert de techniek liefst uit op een stuk stof van hetzelfde materiaal, voordat u het knoopsgat op uw werkstuk naait!

3. Monteer de knoopsgatvoet, zie paragraaf Persvoet verwisselen, pagina 11.
4. Leg het werkstuk onder de persvoet (7) en controleer of het midden van de plaat van de knoopsgatvoet overeenkomt met de middellijn.
5. Schuif nu de beweeglijke plaat van de knoopsgatvoet zodanig eroverheen dat de ingestelde grootte van de opening van de plaat overeenkomt met de lengte van het getekende knoopsgat.
6. Breng de persvoet (7) naar beneden.
7. Zet de steekregelknop (22) op A.
8. Naai totdat u de krijtmarkering hebt bereikt en de naald aan de linkerkant is.
9. Zet de naald omhoog met het handwiel (14) en schakel de steekregelknop (22) naar B.
10. Naai de eerste trems met 5-6 steken en stop met naaien wanneer de naald aan de rechterkant is.
11. Zet de naald omhoog met het handwiel (14) en zet de steekregelknop (22) op C.
12. Naai de rechterkant van het knoopsgat en stop wanneer de naald aan de rechterkant is.
13. Zet de naald omhoog met het handwiel (14) en zet de steekregelknop (22) op B.
14. Naai de tweede trems met 5-6 steken en stop wanneer de naald aan de linkerkant is.



15. Neem het werkstuk uit de machine en snijd het knoopsgat in het midden open met het meegeleverde tormmesje zonder de tansen te beschadigen.

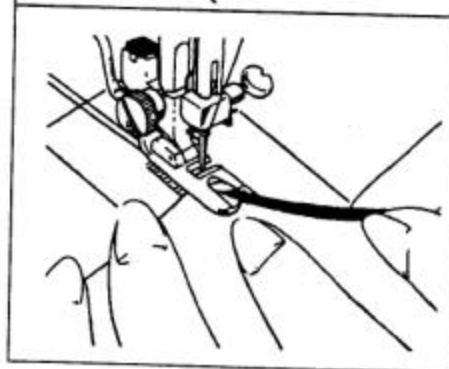
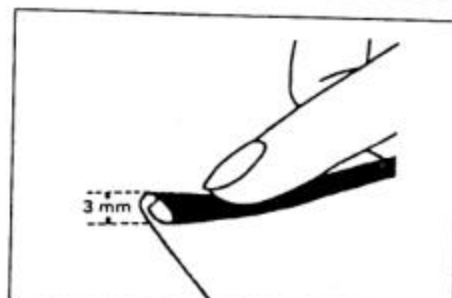
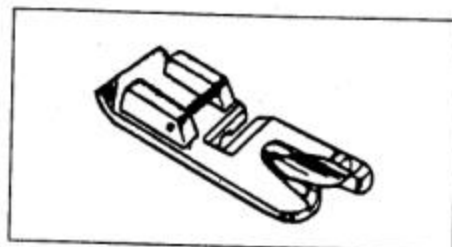
OPMERKING: soms is het aan te bevelen nog eens te naaien om een steviger knoopsgat te verkrijgen.

### Zomen

Gebruik hiervoor:

- Persvoet: zoomvoet
- Steekregelknop: 1
- Steeklengte: 1-4

1. Monteer de zoomvoet, zie paragraaf Persvoet verwisselen, pagina 11.
2. Sla de te zomen stofrand ca. 3 mm dubbel naar binnen.
3. Naai ca. 5 mm van de rand vast, om de omslag te borgen, voordat u automatisch begint te zomen.
4. Stop en breng de naald omhoog.
5. Trek nu de rand van de stof in de rolvoorziening van de zoomvoet en begin langzaam te zomen.
6. Controleer of de stof niet onder de rechterhelft van de zoomvoet terechtkomt. De zoomrand moet netjes door de rolvoorziening van de zoomvoet worden getrokken.
7. Tijdens het zomen vouwt u de stof een beetje naar links en laat u de rand van de stof met voldoende breedte door de voet lopen.



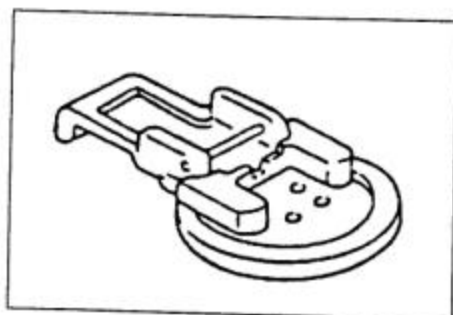


### Aannaaien van knopen

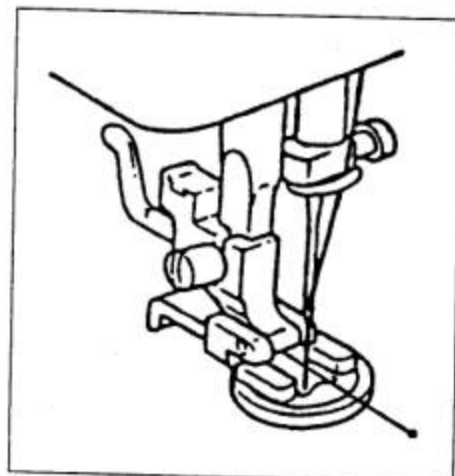
Gebruik hiervoor:

- Persvoet: knoopannaaiervoet
- Steekregelknop: 3-7
- Steeklengte: 0

Met de knoopannaaiervoet kunt u knopen aannaaien tot en met een gemiddelde grootte. Hierbij wordt een zigzagsteek gebruikt. Hierbij komt de zigzagbreedte overeen met de afstand tussen de gaten van de knoop.



1. Monteer de knoopannaaiervoet, zie paragraaf Persvoet v rwisselen, pagina 11.
2. Markeer met kleermakerskrijt exact de positie van de knoop op de stof.
3. Leg de knoop op de markering en klem hem vast door de knoopannaaiervoet te laten zakken.
4. Test voordat u gaat naaien met het handwiel (14) of de naaldaanslag zodanig ingesteld is dat de naald precies door de gaten van de knoop valt. Indien dit niet het geval is, wijzigt u de instelling van de steekregelknop (22).
5. Voer de eerste steken uit met het handwiel, om beschadigingen aan de naald te voorkomen.
6. Naai op lage snelheid 6-7 steken per gat.
7. Snijd de draden op ca. 20 cm lengte af, trek de bovendraad naar de onderkant van het werkstuk en knoop de draden aan elkaar vast.



**OPMERKING:** bij knopen met 4 gaten wordt de stof met de knoop verschoven en in de andere gaten worden 6-7 steken genaaid.

### Knoop met steel aannaaien

Bij zware materialen is vaak een knoopsteel nodig.

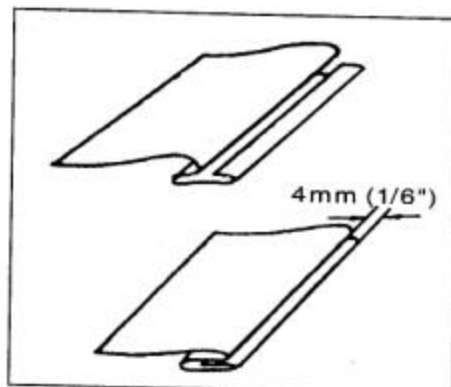
1. Hiervoor legt u voor het naaien een naald of een lucifer op de knoop, voordat u deze vastklemt door de persvoet (7) omlaag te brengen.
2. Naai de knoop aan zoals boven staat beschreven.
3. Laat de bovendraad iets langer, als u het werkstuk uit de machine haalt.
4. Rijg de bovendraad nu door een gat van de knoop en wikkel hem om de steekdraden, zodat er een knoopsteel ontstaat.
5. Knoop vervolgens de boven- en onderdraden aan de achterkant aan elkaar vast.

### Naaïen van blindsteek zomen

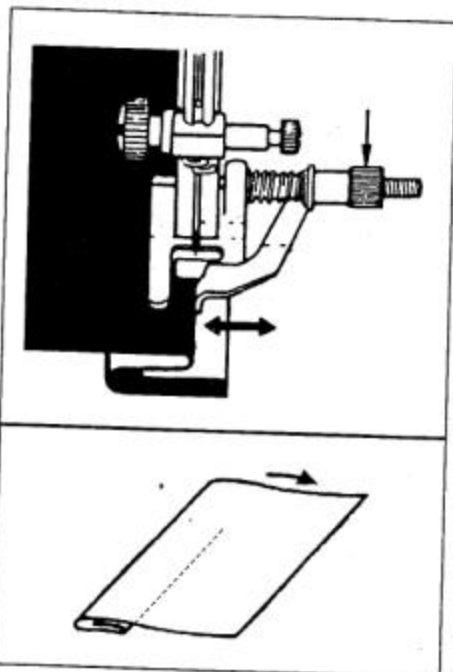
Gebruik hiervoor:

- Persvoet: blindsteekvoet
- Steekregelknop: 9
- Steeklengte: 1-3

1. Monteer de blindsteekvoet, zie paragraaf Persvoet verwisselen, pagina 11.
2. Vouw de stof op de gewenste stofbreedte zoals getoond op de afbeelding. Rechts moet bij het terugvouwen van de zoom een rand van ca. 4 mm breedte overblijven.



3. Leg de zoom zodanig onder de blindsteekvoet dat de geleiding van de voet langs de rand van de gevouwen zoom loopt.



4. Stel met de schroef de geleiding op de blindsteekvoet zodanig af dat de naald bij de grootste oversteek uitsluitend de rand van de zoom raakt. Aan de andere kant van de zoom dient uitsluitend een punt van de draad te zien te zijn.
5. Neem de stof uit de machine en strijk hem glad. De uitgevouwen stof vertoont een blindsteekzoom.

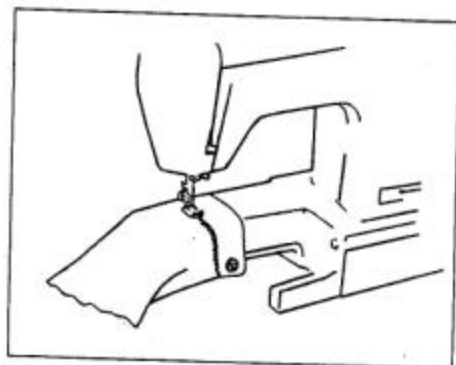
OPMERKING: Voor een betere controle moet u deze naad slechts zeer langzaam uitvoeren!

### Naaïen met vrije arm

Met een vrije arm kunt u buisvormige werkstukken zoals mouwen en broekspijpen gemakkelijker naaien.

Deze naaimachine is zeer gemakkelijk te wijzigen in een machine met vrije arm.

1. Verwijder gewoon de aanschuiftafel (10), door deze naar links toe van de machine af te trekken.



www.matri.nl  
**Matri Naaimachine**  
specialisten sinds 1929  
Lange Bisschopsstraat 9  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
www.lockmachine.info

### **Naaïen met tweelingnaalden**

Door met tweelingnaalden te naaien kunt u patronen in twee kleuren naaien, doordat u twee garens van een andere kleur gebruikt.

Gebruik hiervoor:

- Persvoet: zigzagvoet
  - Steekregelknop: 1
  - Steeklengte: 2-3
1. Monteer de tweelingnaald als een normale naald, zie paragraaf Naald verwisselen, pagina 10.
  2. Trek de twee verzonken garenkloshouders (18,19) omhoog, leg de meegeleverde viltsschijven op de garenkloshouders en zet er twee even volle garenklossen op.
  3. Rijg de twee draden door de draadgeleiding zoals u dat kent van de enkele bovendraad, zie paragraaf Inrijgen van de bovendraad, pagina 8.
  4. Rijg in iedere naald van de tweelingnaald één draad.

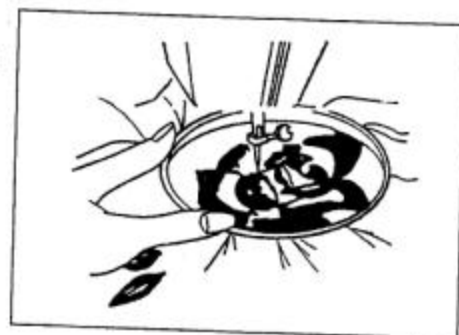
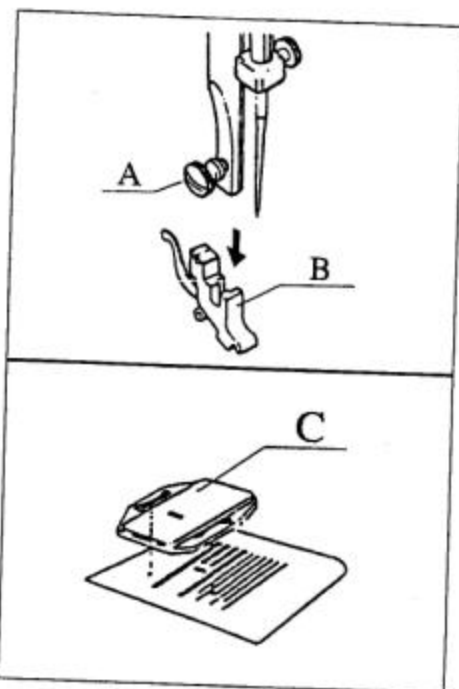
ATTENTIE! breng de tweelingnaald uit de stof omhoog voordat u de naad-richting wijzigt. Anders kunnen de naalden afbreken.

### **Stikken**

Gebruik hiervoor:

- Persvoet: geen
- Steekregelknop: 3-8
- Steeklengte: 0

1. Breng de persvoet (7) omhoog.
2. Verwijder de knoopaanhaivoet, zie paragraaf Persvoet verwisselen, pagina 11.
3. Verwijder de persvoethouder (B), door de schroef aan de zijkant (A) los te draaien en de persvoethouder (B) eruit te trekken.
4. Steek de stikplaat (C) op de steekplaat in de daarvoor voorziene gaten.
5. Zet de bovendraadspanning iets losser, zodat de onderdraad niet door de bovenkant van de stof wordt getrokken.
6. Teken het stikmodel op de stof.
7. Span de stof zo vast mogelijk in een stikframe (hoort niet tot de leveringsomvang), zodat de onderkant van de stof op de onderste rand van het binnenframe is.
8. Plaats het werkstuk onder de naald.
9. Breng de persvoet naar beneden om de bovendraad te spannen.
10. Trek de onderdraad bij de startpositie naar boven door, door aan het handwiel te draaien en een paar bevestigingssteken uit te voeren.
11. Pak met de duim en de wijsvinger van beide handen het stikframe vast, terwijl u de stof met de middel- en met de ringvinger ondersteunt en de buitenkant van de ring met de pink.







### Reiniging van het spoelhuis



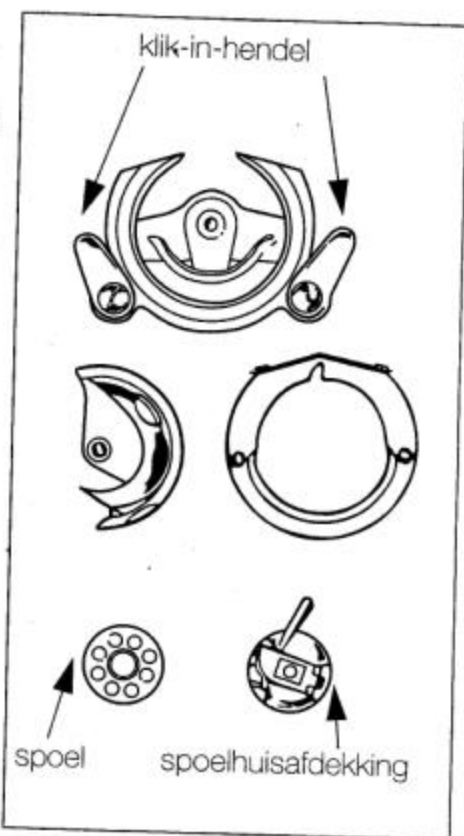
**ATTENTIE!**

Trek vóór het reinigen de netstekker uit de stekkerdoos.

1. Zet met het handwiel (14) de naald in de hoogste positie.
2. Open de spoelhuisafdekking (9).
3. Neem de spoelhuls eruit, zie paragraaf Verwijderen/inzetten van de spoelhuls, pagina 7.
4. Draai de twee zwarte klik-in-hendels naar buiten en verwijder de grijperbaanring.
5. Pak nu de middelste tap van de grijper vast en trek deze eruit.
6. Verwijder de vuildeeltjes en vezelresten uit de grijperbaan, van de grijper en van de grijperbaanring.

**ATTENTIE!** gebruik voor uw naaimachine uitsluitend naaimachineolie!

7. Olie de onderdelen met een licht in olie gedrenkte lap zonder pluisjes.
8. Doe enkele druppels olie op de grijperbaan.
9. Zet alles weer in elkaar. Hierbij wordt de grijper aan de middelste tap vastgepakt en weer in de oriëntering geplaatst, zoals aangegeven in de afbeelding. De afbeelding laat ook de juiste oriëntering van de grijperbaanring zien.
10. Klem met de klik-in-hendels de grijperbaanring weer vast.



11. Monteer tenslotte de spoelhuls weer met spoel en sluit de afdekking van de spoelhuls (9).

### Reinigen van de transporteur

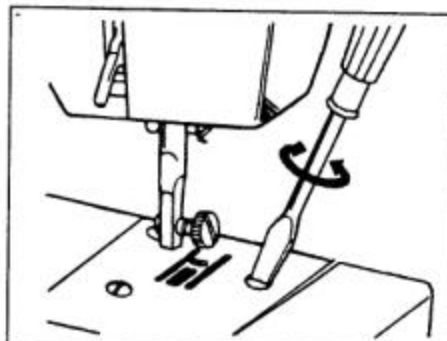
Om te garanderen dat er perfect wordt genaaid is het nodig de tanden van de transporteur steeds schoon te houden. Bij intensiever gebruik dient de reiniging om de 2-3 maanden te gebeuren.



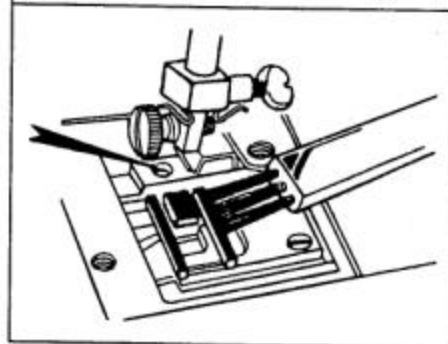
**ATTENTIE!**

trek vóór het reinigen de netstekker uit de stekkerdoos.

1. Verwijder de persvoet (zie paragraaf Persvoet verwisselen, pagina 11) en de naald (zie paragraaf Naald verwisselen, pagina 10).
2. Draai de schroeven van de steekplaat (8) los en verwijder de steekplaat.



3. Verwijder met een borsteltje stof en draaddresten van de tanden van de transporteur.
4. Installeer de steekplaat weer en schroef deze vast.
5. Monteer naald en persvoet.



### Oliën van de naaimachine

De naaimachine dient om de 2-3 maanden te worden geolied.



**ATTENTIE!**

trek vóór het oliën de netstekker uit de stekkerdoos.

1. Draai de schroef (pijl) los op de frontplaat (4).

De frontplaat is in de buurt van de bovendraadgeleiding (1) voorzien van een kleine vergrendeling.

2. Klap de afdekking aan het onderste uiteinde omhoog en trek deze voorzichtig uit de vergrendeling.

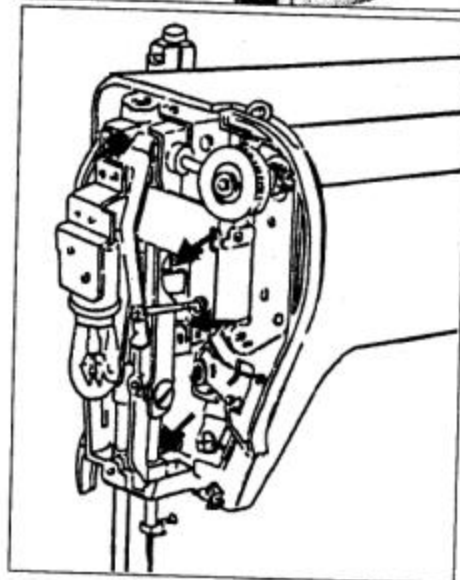
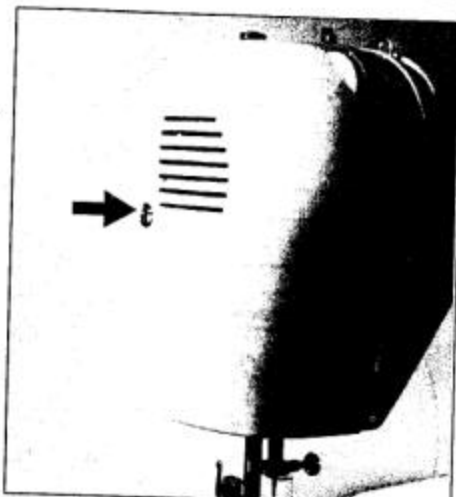
**ATTENTIE!** gebruik uitsluitend speciale naaimachineolie

De afbeelding laat de punten zien die moeten worden geolied.

3. Reinig deze plekken eerst.
4. Doe dan op iedere plek enkele druppels naaimachineolie.

Om het bovenste gedeelte van de machine te oliën, moet u de bovenste afdekking (17) verwijderen

**ATTENTIE!** verwijder altijd eerst de frontplaat (4), dan de bovenste afdekplaat (17).



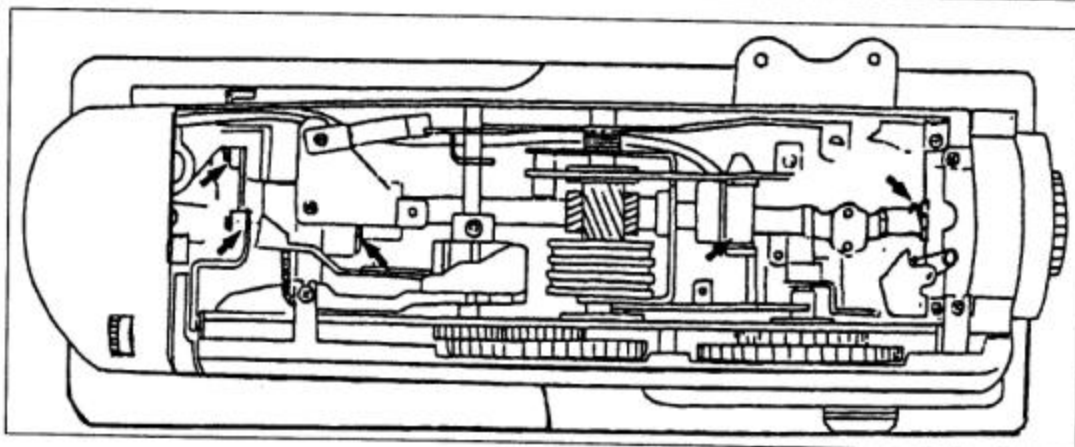
## SERVICE EN ONDERHOUD

1. Klap de draaggreep omhoog.
2. Draai de twee schroeven onder de draaggreep los en til de bovenste afdekplaat (17) eraf.

De pijlen op de afbeelding beneden geven de punten aan die moeten worden geolied.

3. Reinig deze plekken en doe dan op iedere plek enkele druppels naaimachineolie.
4. Monteer eerst de bovenste afdekplaat (17), dan de frontplaat (4) weer.

ATTENTIE! na het oliën moet u een stuk oude stof onder de persvoet leggen en de machine enkele minuten zonder draad laten lopen, om naar buiten komende olie te verwijderen.



www.matri.nl  
**Matri Naaimachine**  
*specialisten sinds 1929*  
Lange Bisschopsstraat 9  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
www.lockmachine.info

### Verwisselen van de lamp

ATTENTIE! gebruik uitsluitend lampen met maximaal 15 Watt vermogen!

De lamp is achter de frontplaat (4) aangebracht.



ATTENTIE!

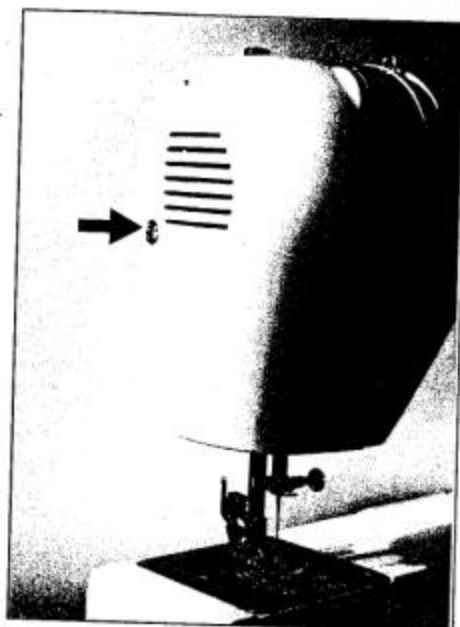
trek vóór het verwisselen van de lampen de netstekker uit de stekkerdoos.

1. Draai de schroef (zie pijl) los op de frontplaat (4).

De frontplaat is in de buurt van de bovendraadgeleiding (1) voorzien van een kleine vergrendeling.

2. Klap de afdekking aan het onderste uiteinde omhoog en trek deze voorzichtig uit de vergrendeling.

ATTENTIE! de lamp kan wel eens heet zijn!

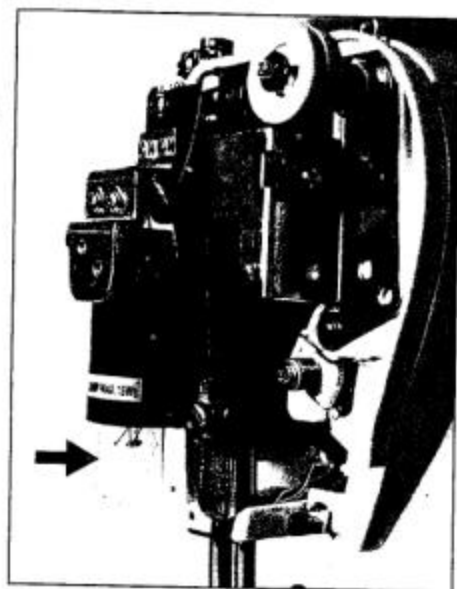


www.matri.nl  
**Matri Naaimachine**  
*specialisten sinds 1929*  
Lange Bisschopsstraat 9  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
www.lockmachine.info

## SERVICE EN ONDERHOUD

---

3. Schroef de lamp los tegen de wijzers van de klok in.
4. Schroef de nieuwe lamp erin met de wijzers van de klok mee.
5. Plaats de frontplaat weer. Houdt hierbij de afdekplaat schuin en haak boven eerst de vergrendeling weer in.
6. Druk de afdekplaat dan vast en draai de schroef erin.



[www.matri.nl](http://www.matri.nl)  
**Matri Naaimachine**  
*specialisten sinds 1929*  
Lange Bisschopsstraat 9  
7411 KG Deventer  
Tel.: 0570 - 61 63 83  
[www.lockmachine.info](http://www.lockmachine.info)

### Opheffing fout

Bovendraad breekt	De draad zit niet goed in de draadgeleiding. Er klopt iets niet met de naald. De draad is te dun voor het materiaal.	zie paragraaf Inrijgen van de bovendraad, pagina 8 zie paragraaf Naald verwisselen, pagina 10 zie paragraaf Keuze van de juiste naald en van de draad, pagina 9
Onderdraad breekt	Onderdraad is niet correct opgewikkeld. Het spoelhuis is vuil.	zie paragraaf Opspoelen van de spoel, pagina 6 zie paragraaf Reiniging van het spoelhuis, pagina 29
Er worden steken weggelaten	De naald is verbogen of bot. De naald is niet juist gemonteerd. De naald is versleten.	zie paragraaf Naald verwisselen, pagina 10
Naald breekt	U trekt aan de stof.  De naalddikte past niet bij de stof.  De persvoet is foutief gekozen.  De naald is niet juist bevestigd.	Trek slechts heel voorzichtig aan de stof.  zie paragraaf Keuze van de juiste naald en van de draad, pagina 9 Gebruik de aangegeven persvoet.  zie paragraaf Naald verwisselen, pagina 10



De aanvoer werkt niet vrij	De spanning van de onderdraad is verkeerd.  De transporteur zit vol vuil.	zie paragraaf Instelling van draadspanning, pagina 12.  zie paragraaf Reinigen van de transporteur, pagina 30
Stof hoopt op	De bovendraad is niet correct geleid.  De onderdraad is niet correct geleid.  De naald is bot.  De spanning van de bovendraad is verkeerd.	zie paragraaf Inrijgen van de bovendraad, pagina 8  zie paragraaf Opspoelen van de spoel, pagina 6  zie paragraaf Naald verwisselen, pagina 10  zie paragraaf Instelling van draadspanning, pagina 12
Onregelmatige steken	De bovendraad is niet correct geleid. De onderdraad is niet correct geleid. Spanning van boven- en onderdraad passen niet bij elkaar.	zie paragraaf Inrijgen van de bovendraad, pagina 8 zie paragraaf Opspoelen van de spoel, pagina 6 zie paragraaf Instelling van draadspanning, pagina 12
Geluiden	De transporteur of het spoelhuis zitten vol vuil.	zie paragraaf Reinigen van de transporteur, pagina 30  zie paragraaf Reiniging van het spoelhuis, pagina 29
Machine loopt niet	Netstekker zit niet in de contactdoos.	zie paragraaf Opstellen en aansluiten, pagina 5